

[Jesper Simonsen.]

giver sin Forklaring først, thi gennem hans Forklaring vil man faa et rimeligt Grundlag for Sagens videre Behandling, og den øvrige Bevisførelse kan indskrænkes til det nødvendige til Bestyrkelse af hans Forklaring. Men hvis han nægter, er det næppe rigtigt at begynde med Afhøring af ham. Hvis han nægter sin Skyld, maa den rigtige Fremgangsmaade vistnok være den, man anvender i England, at saa fremfører Anklagemyndigheden det Bevismateriale, paa Grundlag af hvilket man paastaar den tiltalte dømt, og derefter kommer saa tiltaltets Forklaring gennem Forsvarerens Afhøring som en rimelig og naturlig og paakrævet Imødegaaelse af det Bevismateriale, som er fremført fra Anklagemyndighedens Side. Men om dette Punkt antager jeg, vi kan forhandle i Udvalget.

Det Spørgsmaal, som vel nok har voldt den stærkeste Diskussion, er Spørgsmaalet om Lægmands Medvirkning i Retsplejen, og i denne Henseende er det da særlig Nævningedomstolenes hidtidige Virkemaade, der har været gjort til Genstand for Kritik.

Det forekommer mig, at den Kritik, der er fremkommet overfor Nævningedomstolene, er meget betydeligt overdrevet. Man maa huske paa, at Nævninger har medvirket i en hel Række Sager af højst forskellig Art, og deres Medvirken paa de forskellige Omraader har været ret forskellig. Kritikken er kun fremkommet under Nævningernes Medvirken i Sager, der vedrører Drab af de nyfødte Børn og Svangerskabsafbrydelser; men tænker vi paa Nævningers Medvirkning i det meget store Antal Sager i øvrigt, hører man ingen Kritik, og der er utvivlsomt heller ikke det mindste Grundlag for en berettiget Kritik.

Den Paastand, at den danske Befolkning ikke skulde være velegnet til at varetage Nævningehvervet, har intet som helst paa sig. Det er en Erfaring, som utvivlsomt vil blive bekræftet af alle, der har haft med Nævningesager at gøre, at de Medborgere, der udtages til Nævningehvervet, er særdeles velegnede Folk, som gaar til Opgangen med den bedste Villie og de bedste Forudsætninger for at løse den paa en tilfredsstillende Maade. Det er en Erfaring, som vil blive bekræftet saavel af Dommerne som af de deltagende Sagførere. Kritikken indskrænker sig til Nævningernes Behandling af en lille bitte Gruppe af de Sager, de har med at gøre, nemlig de Sager, jeg før nævnte. Der har man kritiseret. Men med hvilken Ret?

For det første maa vi skære bort en

hel Del af de Frifindelseskendelser, hvor man i Offentligheden er kommet ind paa den Forestilling, at Frifindelse er uberettiget, idet man maa skære de Sager bort, hvor man ikke kan sige, at Frifindelse *juridisk* er uberettiget. Og det gælder utvivlsomt i mange Tilfælde, idet det ikke er saaledes, at fordi der er rejst Tiltale for Drab af et nyfødt Barn under de Omstændigheder, som Straffelovens Paragraffer opstiller, eller fordi der er rejst Tiltale for Fosterfordrivelse, er det dermed givet, at juridiske Dommere vilde have domfældt; det kan meget vel foreligge saaledes, at Kvinden vilde være blevet frifundet ogsaa af juridiske Dommere, nemlig af subjektive Grunde.

At Nævninger i saadanne Tilfælde har frifundet, kan ikke begrunde nogen berettiget Kritik imod dem, og at Frifindelserne fra Nævningedomstolenes Side i alle Tilfælde skulde være et Brud paa gældende Ret, vil jeg i høj Grad bestride. Nævningerne maa ganske som de juridiske Dommere have Beføjelse til at fortolke Lovene, og fordi den Retspraksis, der hidtil har været, har fortolket en Lovbestemmelse paa en bestemt Maade, kan det ingenlunde siges, at Nævningerne er bundet til at anerkende den samme Fortolkning.

Der bliver derfor tilbage de Tilfælde, hvor den rejste Kritik har den formelle Berettigelse, som man i stort Omfang har paaberaabt sig, at Afgørelsen er af en saadan Art, at juridiske Dommere ikke vilde være kommet til den samme Afgørelse. Disse Tilfælde bliver forholdsvis ganske faa. Og kan disse faa Tilfælde virkelig berettiget til den voldsomme Modstand, der er rejst mod Nævningedomstolene, og det stærke Krav om Begrænsning af Nævningers Medvirkning i saadanne Sager? Det mener jeg ikke de kan.

Det er ganske utvivlsomt, at de Nævninger, der har truffet de faa, med formel Ret kritiserede Afgørelser, ingenlunde har gjort det som Udslag af et Lune, som noget tilfældigt, nej, disse Afgørelser er Udslag af de Anskuelser, der hersker i vide Kredse af vort Folk.

Et stærkt Vidnesbyrd herom har vi i den Omstændighed, at disse Afgørelser ikke er truffet af en enkelt bestemt Landsdels Nævningedomstole, f. Eks. kun af de københavnske, man kender Afgørelser af den samme Natur fra de forskellige Dele af Landet, og det vil altsaa sige fra Nævningedomstole, der er udgaaet fra de forskellige Lag i vort Folk. Deraf mener jeg, man kan drage den Slutning, at der i Fol-